

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Voorschoten.

Betreft: Beleidsplan Re-integratie en Participatie 2019-2022 en Re-integratieverordening

Voorschoten, 30 oktober 2018

Geacht college,

Ons is gevraagd een advies uit te brengen over het Beleidsplan Re-integratie en Participatie 2019-2022 en de daarbij horende verordening.

Bij de totstandkoming van het Beleidsplan zijn wij door de afdeling WIJZ betrokken in twee bijeenkomsten met en tijdens de vergaderingen van de klankbordgroep. Deze uitleg was zeer verhelderend en wij spreken onze dank uit voor de moeite die de afdeling hiervoor heeft genomen.

Uitgangspunt van het beleidsplan is het aan het werk helpen van cliënten met een uitkering. Dit is niet alleen noodzakelijk in verband met tekorten op het Buig-budget, maar ook om mensen de kans te geven mee te doen in het arbeidsproces. Voor Voorschoten wordt ingezet op een reductie van het aantal bijstandsuitkeringen met 5 per jaar, gedurende de periode die het beleidsplan bestrijkt. De economische vooruitzichten zijn voor de realisatie hiervan op dit moment gunstig.

Voor niet alle cliënten van de afdeling WIJZ is betaald werk haalbaar. Veel klanten hebben al een aantal jaar een uitkering en de kans op werk is alleen maar kleiner geworden. Niettemin moet men beschikbaar blijven en blijven solliciteren. Andere klanten hebben veel meer begeleiding van hun consulent nodig bij het vinden van werk dan zij nu krijgen.

In navolging van het beleid van de gemeente Delft is nu gekozen voor het criterium van "afstand tot de arbeidsmarkt". Over het algemeen geldt dat klanten die korte tijd een uitkering hebben ontvangen ook sneller weer aan de slag kunnen gaan. Hoe bemiddelbaar iemand is hangt uiteraard ook af van zijn scholing, talenten en inzet.

Volgens de Re-integratieverordening kunnen consulenten een groot en divers aantal instrumenten inzetten om mensen aan het werk te helpen. Meer aandacht en tijd om het juiste instrument voor een klant te bepalen zal een betere "match" bewerken.

Het Beleidsplan stelt voor het gehele klantenbestand in tweeën te delen. Een deel ervan (40%) wordt beschouwd als zijnde (redelijk) snel bemiddelbaar naar werk. Hier wil men extra aandacht aan besteden. Deze cliënten zullen intensief begeleid worden door consulenten voor re-integratie. Het andere deel wordt ondergebracht bij de consulenten participatie. Hier gaat de begeleiding niet verder dan een eenmalig contact per jaar.

De CSZV staat positief tegenover het voorstel om niet alle cliënten op dezelfde wijze te behandelen alsof eenieder financieel zelfredzaam zal kunnen worden door betaald werk.

Voor degene die extra hulp nodig heeft bij het vinden van werk is het goed dat de consultant een kleinere caseload heeft, dus meer tijd. Voor degene die na jarenlang tevergeefs sollicitatiebrieven schrijven moedeloos is geworden, is het goed dat die druk wegvalt en er ruimte komt om zich op andere manieren nuttig te maken voor de samenleving.

Wij hebben echter nog de nodige opmerkingen aan dit op zich positieve advies toe te voegen:

1. Bij punt 4 van het coalitieakkoord (p. 3) moet goed in de gaten worden gehouden dat werkgevers niet het re-integratietraject van de werknemer zien als goedkope cq gratis arbeid.
2. P. 13 *'Als na twee jaar intensieve begeleiding nog geen uitstroom naar betaald werk heeft plaatsgevonden, stopt de begeleiding naar werk'* Hierbij willen wij benadrukken dat dit ook aan de consultant kan liggen en pleiten ervoor consultants af te rekenen op prestatie. Ook kunnen sancties bij niet willen effectief ingezet worden, als deze maar duidelijk worden beargumenteerd.
3. P. 13 *'Na de intake krijgt de cliënt twee tot drie weken de tijd om zijn/haar "droombaan" te vinden.* De persoon in kwestie is al lang bezig geweest met het vinden van die "droombaan". Wij adviseren na de intake direct aan de slag te gaan met de diagnose en traject.
4. P. 17: *Lokale kansen.* Aangezien werkgevers terughoudend zijn met het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking, moet meer bekendheid gegeven worden aan de zgn "No risk polis" en de "Mobiliteitsbonus" (korting op de af te dragen premies en werkgeverslasten). Ook de gemeente zelf moet zich meer inspannen om deze doelgroep bij een gemeentelijke dienst aan te nemen.
5. Voor de doelgroep van 25 tot 40 jaar, die niet meer in aanmerking komt voor studiefinanciering, moet extra scholing mogelijk zijn door middel van financiële ondersteuning of een lening van de gemeente (zie art.7 re-integratieverordening).
6. De cliënten die bij de consultant Participatie worden ingedeeld zullen een beroep doen op begeleiding door welzijnsorganisaties. Dat betekent een grote belasting voor deze organisaties, en dat de gemeente daar budget voor moet vrijmaken, want vrijwilligers moeten begeleid worden. Bovendien wordt er in het beleidsplan van uitgegaan dat iedereen die is ingedeeld bij participatie vrijwilligerswerk kan doen. Ook hier zal een groep mensen zijn die daartoe niet in staat zijn vanwege handicap, taalachterstand enz.
7. Uit het beleidsstuk blijkt niet naar welke functies werkgevers op zoek zijn.
8. Uit het stuk blijkt niet of de groep die bij participatie is ingedeeld ook sollicitatieplicht heeft. Indien dit het geval is, dan adviseren wij de klanten van 65 en ouder vrij te stellen van sollicitatieplicht en de inschrijving als werkzoekende bij het UWV. (Uitkeringsgerechtigden bij het UWV vallen nu al onder deze regeling).

9. Nu bekend is geworden dat de gemeente Rotterdam de sollicitatieplicht ook voor de categorie klanten van 60+ wil laten vervallen, pleiten wij ervoor dit voorbeeld te volgen.
10. De hier voorgestelde indeling van het cliëntenbestand is reeds eerder toegepast in de gemeente Delft. Dit biedt het voordeel dat er geleerd kan worden van daar opgedane ervaringen, de positieve, maar ook welke verkeerde inschattingen gemaakt zijn en/of welke risico's er aan het plan kleven.
11. Voor alle cliënten re-integratie, maar zeker voor mensen met deeltijdwerk is het nodig dat de consulent goed bereikbaar is. Deze mensen zijn gedeeltelijk afhankelijk van de gemeente voor hun inkomen. Er moet altijd gezorgd worden dat hun financiële situatie niet in gevaar komt, waardoor er schulden kunnen ontstaan. Wij adviseren om deze cliënten een emailadres van de consulent zelf te geven, zodat het melden van (salaris)beter verloopt.
12. Wat statushouders betreft: groepsvoorlichting over uitkering en trajecten met tolken erbij zal de kennis van deze groep hierover vergroten. Soms moet een boodschap een aantal keren herhaald worden voordat men begrijpt wat er verwacht wordt. In een aantal culturen is eigen inbreng onbekend en ongewenst. Brieven van de gemeente moeten in begrijpelijke taal (misschien korte samenvatting) gesteld worden.
13. Een van de klachten van cliënten is dat zij steeds met andere consulenten te maken hebben. Hopelijk kan een kleiner aantal klanten per consulent dit in de toekomst voorkomen.
14. Het is o.i. verstandig dat de afdeling WIJZ voor cliënten ook werkgevers in de regio Holland-Rijnland betreft. Dit gezien de keuze van het college om in de toekomst meer die samenwerking te zoeken in die regio.

Het Beleidsplan is een voorstel dat onze steun krijgt. De CSZV blijft graag op de hoogte van de uitwerking in de praktijk, met name van de realisatie van werkgelegenheid w.b. cliënten die in aanmerking komen voor een garantiebaan. Ook zien wij met belangstelling het Uitvoerings- en implementatieplan tegemoet, zoals genoemd op pagina 18 van het Beleidsplan.

Namens de CSZV,

E. van Erp, secretaris

